

Pensumlister våren 2007

Religionsvitenskap	s. 1
Kristendoms-, religions- og livssynskunnskap	s. 10

RELIGIONSVITENSKAP

PENSUMLISTE VÅREN 2007

BACHELORNIVÅ

All studielitteratur selges i Gnist Tapir bokhandel på Dragvoll.

To bokserier utgis ved Institutt for arkeologi og religionsvitenskap:

Relieff-serien – gis ut på Tapir Akademisk Forlag, og fås kjøpt i Gnist Tapir bokhandel.

UniTRel studieserie – fås også kjøpt i Gnist Tapir bokhandel.

Det finnes egne pensumlister for fagdidaktikk utarbeidet av Program for lærerutdanning (PLU).

NB!

Hele boka er pensum dersom ikke et utvalg sider er angitt.

Eventuelle forandringer av pensum vil bli opplyst ved begynnelsen av semesteret!

RVI 1010 RELIGIONSSYSTEMATIKK

Studiepoeng 7,5

- Gilhus, Ingvild Sælid & Lisbeth Mikaelsson. 2001. *Nytt blikk på religion*. Oslo: Pax forlag.
- McGuire, Meredith. 1997. *Religion. The Social Context*. London: Wadsworth.
Pensum: kap. 1-7.
- Pals, Daniel. 2005. *Eight Theories of Religion*. Oxford: Oxford University Press.

RVI 1020 FORTIDENS RELIGIONER

Studiepoeng 7,5

- Bremmer, Jan N. 1999. *Greek Religion*. Oxford: Oxford University Press.
- Burkert, Walter. 1997. *Oldtidens mysteriekulter*. Oslo: Pax Forlag. **Pensum:** ”Innledning”, s. 23-30 & ”Den ekstraordinære opplevelsen”, s. 86-102.
- *Gads religionshistoriske tekster*. 1984. København: G.E.C. Gads Forlag.
 - **Pensum:**
”Ægyptisk religion”, kap. 4.4,-4.11, s. 47-60.

- ”Sumerisk religion”, kap. 1.2-1.4, s. 14-20.
- ”Babylonsk-assyriske religion”, kap. 2.1-2.5, s. 25-36.
- ”Ugarittisk religion”, kap. 5.1, 5.3, s. 63-67, 69-73.
- ”Græsk religion”, kap. 10.3-10.4, 10.8-10.10, s. 258-63, 269-78.
- ”Romersk religion”, kap. 11.2-11.3, 11.6-11.7.2, s. 284-89, 296-302.
- ”Hellenismen, Mysteriereligioner”, kap. 12.1-12.1.1, 12.1.4, s. 305, 311-15.
- ”Hellenismen, Gnostisisme”, kap. 12.2-12.2.1, s. 323-30.
- ”Nordisk religion”, kap. 14.1, 14.4-14.5, s. 346-54, 364-77.
- Steinsland, Gro. 2005. *Norrøn religion - myter, riter, samfunn*. Oslo: Pax.
- Kompendium RVI1020. 2005. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Utdrag fra Ringgren, Helmer & Ström, Åke. 1993. *Religionerna i historia och nutid*. Malmö: Gleerups förlag:
 - Sumererna och akkaderna, s. 50-60.
 - Iranierne, s. 175-194.
 - Romane, s. 313-28.
 - Den hellenistiske synkretismen, s. 329-44.
 - Kelterne, s. 345-47.
- Kompendium RVI1020. 2003. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Ringgren, Helmer. 1987. ”Västsemittisk religion”, s. 148-213, og ”Egyptisk religion”, s. 214-274, i H. Ringgren. *Fornida religioner i Mellanöstern*. Löberöd: Bokförlaget Plus Ultra.
 - Burkert, Walter. 1997. *Oldtidens mysteriekultur – Carl Newell Jackson-forelesninger*, s. 8-19 og 86-102. Oslo: Pax Labyrint.
 - Steffensen, Anker. 1998. ”Nordeuropa: Samerne”, s. 31-53 i Sørensen, Jørgen P. (red.). *Skriftløse folks religioner – traditioner og dokumenter*. København: G.E.C. Gads forlag.
 - Pollan, Brita. 2002. ”Innledning”, s. XI-XXXIX, ”Samel Rems beskrivelse av hvordan samene brukte trommen”, s. 9-13, ”Anders Poulsens tilståelse i et rettsforhør”, s. 21-31, i Pollan, Brita (red.). *Noaidier. Historier om samiske sjamaner*. Oslo: De norske bokklubbene.

RVI1030 MIDTØSTENS RELIGIONER

Studiepoeng 15

- Dan, J. 2006, *Kabbalah. A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press
- Groth, B. 2000. *Jødedommen*. Oslo: Pax.
- Falah, G.-W. og C, Nagel (eds). 2005. *Geographies of Muslim Women: Gender, Religion, and Space*. New York: The Guilford Press. **Pensum:** 120 s.
- Metcalf, B. D. (ed.). 1996. *Making Muslim Space in North America and Europe*. London / Los Angeles: University of California Press. **Pensum:** s. 1–22, 46–90, 167–183.
- Neusner, J. & Avery-Peck, A. J. (eds.). 2003. *The Blackwell Companion to Judaism*. Blackwell 2003. **Pensum:** Kap. 1, 3, 5-6, 10-16, 21-24, 26.
- Rian, D. 2005. ”Jødedommen i Norge”, s. 174-175, 193-214 i K .A. Jacobsen (red.). *Verdensreligioner i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Sedgwick, M. 2001. *Sufism: The Essentials*. Cairo: American University in Cairo Press.
- Vikør, K.S. 2004. *Ei verd bygd på islam. Oversikt over Midtaustens historie*. Oslo: Samlaget.
- Vogt, Kari 2005. ”Islam i Norge”, s. 141-167 i K. A. Jacobsen (red.) *Verdensreligioner i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Vogt, Kari 2005. *Islam-tradisjon, fundamentalisme og reform*. Oslo: Cappelen.
- Kompendium RVI1030. 2007. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - McEoin, D. 1997. ”Baha’ism” s. 618-638, i J.R. Hinnells. *A Handbook of Living Religions*.

Blackwell.

- Rian, Dagfinn. 1997. "Religiøs fundamentalisme og kampen om Det hellige land. Gush Emunim og Hamas", s. 159-167 i *Prismet*, 48. årg.
- Rian, Dagfinn. 2002. "Religionens to ansikt i Midtøsten", s. 19-27 i *Prismet*, 53. årg.
- Rian, Dagfinn. 2000. "Synagogen i jødisk fromhet", s. 41-55 i R.B. Eggen og O. Hognestad (red.). *Tempel og katedral. – Kunst og arkitektur som gudstroens speilbilde*. Relieff nr. 41. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.
- Rian, Dagfinn. 1996. "Jerusalem – pilegrimsmål for tre religioner", s. 81-103 i G.E.G. Karlsaune (red.). *Pilegrimen. Valfartsmotiv og valfartsmål*. Relieff nr. 38. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.
- Rian, Dagfinn. 1993. "De orientalske kirker", s. 71-76 i P. Borgen og B. Haraldsø (red.). *Kristne kirker og trossamfunn*. Trondheim: Tapir.
- Roberson, R. 1999. *The Eastern Christian Churches: A Brief Survey*. Roma: Edizioni Orientalia Christiana, ss. 15-41.

RVI 1040 SØR-ASIAS RELIGIONER

15 studiepoeng

- *Bhagavadgita*. (Norsk oversettelse med innledningsessay finnes i serien *Verdens hellige skrifter*. 2001. Oslo: De norske bokklubbene og fra Universitetsforlaget 1990) Andre oversettelser kan brukes.
- *Buddhas fortellinger*. (Norsk oversettelse med innledningsessay finnes i serien *Verdens hellige skrifter*. 2001. Oslo: De norske bokklubbene) Andre oversettelser kan brukes.
- Jacobsen, Knut A. (red.). 2005. *Verdensreligioner i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget. **Pensum:** s. 32-33, 47-72, 79, 91-125.
- Jacobsen, Knut A. 2003. *Hinduismen*. Oslo: Pax Forlag AS.
- Jacobsen, Knut A. 2000. *Buddhismen*. Oslo: Pax Forlag AS.
- Markham, S. (ed). 1996 eller senere utgaver. *A World Religions Reader*. Oxford: Blackwell Publishers. **Pensum:** Kapitlene om hinduisme og buddhisme.
- Smart, N. 1998. *The World's Religions. Old Traditions and Modern Transformations*. Cambridge, New York: Cambridge University Press. **Pensum:** S. 43-106, 397-432, 455-483.
- Smith, David. 2002. *Hinduism and Modernity*. Cambridge: Blackwell.
- Kompendium RVI1040. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Knott, Kim. 1997. "The religions of South Asian communities in Britain", s. 756-773 i J.R. Hinnels (ed.). *A New Handbook of Living Religions*. Oxford: Blackwell.
 - Williams, R.B. 1997. "South Asian religions in the United States", s. 796-818 i J.R. Hinnels (ed.). *A New Handbook of Living Religions*. Oxford: Blackwell.
 - Vatuk, Sylvia. 1982. "Purdah revisited; a comparison of Hindu and Muslim interpretations of the cultural meaning of Purdah in South Asia", s. 54-78 i Papanek og Minault (eds.). *Separate worlds. Studies of Purdah in South Asia*. Delhi: Chanakya Publications.
 - Wadley, Susan S. 1992. "Women and the Hindu tradition", s. 111-135 i Jacobson og Wadley (eds.). 1992. *Women in India. Two Perspectives*. New Delhi: Manohar.
 - Jacobsen, Knut A. 1998. "Shivas barndom". *Chaos* no 29 s. 53-78.
 - Jacobsen, Knut A. 1995. "Ikke-beskadigelse (ahisma) og offer-ideologi i Bhagavadgita". *Chaos* no 24 s. 59-71.
- Kompendium II RVI1040. 2006. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Andersen, Poul; Heilesen, Simon og Mølhav, Birthe. 1990. *Kinesiske religioner og livsformer*. København: Gyldendal forlag. ISBN 87-00-10242-3:
Kapitel 2 I: "Den individuelle praksis" (diverse daoistiske tekster med kommentarer). 18 sider.
Kapitel 4 V: "Buddhismens skoler" (Buddhistiske tekster). 12 sider.

Kapitel 4 VI: "Synkretismen". 5 sider.

- Saso, Michael. 1977. "Buddhist and Taoist Notions of Transcendence: A Study in Philosophical Contrast". Saso, Michael and Chappell, David W. *Buddhist and Taoist Studies I*. (Asian Studies at Hawaii, no. 18.) University of Hawaii Press. ISBN 0-8248-0420-1. 17 sider.
- Chappell, David W. 1977. "Chinese Buddhist Interpretations of the Pure lands", Saso, Michael and Chappell, David W. *Buddhist and Taoist Studies I*. (Asian Studies at Hawaii, no. 18.) University of Hawaii Press. ISBN 0-8248-0420-1. 26 sider.
- Wang, Youru. 2003. *Linguistic Strategies in Daoist Zhuangzi and Chan Buddhism*. London: Routledge Curzon. ISBN 0-415-29783-4.
Kap. 6: "Zhuangzi's liminology of *speaking non-speaking*". 14 sider.
Kap. 10: "The pragmatics of *never tell to plainly*: indirect communication in Chan". 25 sider.
"Concluding remarks". 4 sider.

Anbefalt tillegglitteratur til RVI 1040:

- Flood, G. 1996. *An introduction to Hinduism*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Harvey, P. 1990. *An Introduction to Buddhism. Teachings, history and practices*. Cambridge: Cambridge University Press.

RVI 1110 ALLMENN RELIGIONSKUNNSKAP

Studiepoeng 7,5

- Holm, J. & Bowker, J. (eds.). 1998. *Making Moral Decisions*. London: Pinter Publisher. **Pensum:** s. 17-150.
- Reynolds, V. & Tanner, R. 1995. *The Social Ecology of Religion*. Oxford: Oxford University Press. **Pensum:** kap. 1-11.
- Rothstein, M. (red.). 2000. *Politikens håndbog i verdens religioner*. København: Politikens Forlag.

KRL1030 INNFØRING I KRISTENDOMMEN

Studiepoeng 7,5

- Christoffersen, Svein Aage. 1994. *Handling og dømmekraft. Etikk i lys av kristen kulturarv*. Oslo: Tano. **Pensum:** s. 9–154.
- McGrath, Alister E. 2006. *Christianity. An Introduction*. 2nd ed. Oxford: Blackwell.
- Nylund, Bo. 1999. *Teologi genom seklerna*. Uppsala: Uppsala universitet.
- Rian, Dagfinn. 2005. "Kristendommen i Norge" i Knut A. Jacobsen (red.). *Verdensreligioner i Norge*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget. **Pensum:** s. 221, 239–273.
- Sødal, Helje Kringlebotn (red.). 2000. *Det kristne Norge. Innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. **Pensum:** s. 9–134, 255–321.

RVI2010 RELIGIONSVITENSKAPENS TEORI OG METODE

7,5 studiepoeng

- Braun, Willi & Russel T. McCutcheon (red.). 2000. *Guide to the Study of Religion*. London: Cassell. **Pensum:** Kap. 1-3, 6-11,14, 16-18, 19-23, 27-30.
- Lincoln; Bruce. 1989. *Discourse and the construction of society*. Oxford: Oxford University Press.
- McCutcheon, Russell T. (red.). 1999. *The Insider/Outsider Problem in the Study of Religion*. London: Cassell. **Pensum:** kap.1, 4-5, 7-8, 11-14, 18, 23-25, 27.
- Kompendium RVI2010. 2004. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Strenski, Ivan. 1994. "Reduction without tears", s. 95-108 i Thomas Idinopulos & Edward A. Yonan (red.). *Religion and Reductionism*. Leiden, New York og Köln: Brill.
 - Smith, Jonathan Z. *Imagining Religion*. Chicago: University of Chicago Press, s.xi-19.
 - Religionsdefinisjoner:
 - Bilde, Per. 1991. "Begrebet religion. Et indlæg i debatten om religionsvidenskabens objekt drøftet i lys av beslægtede begreper" s 3-24 i *Chaos* 15.
 - Geertz, Armin W. 1996. "Begrepet religion endnu engang. Et deduktivt forsøk" s 109-28 i *Chaos* 26.
 - Bilde, Per. 1997. "Er 'religion' et autonomt forskningsfelt? Et svar til Armin Geertz" . s. 119-29 i *Chaos* 27.
 - Geertz, Armin W. 1997. "Illumination, korrespondens og religion. Et svar til Per Bilde" s. 145-55 i *Chaos* 28.
 - Kjønnsteori:
 - Mikaelsson, Lisbeth. "Gendering the history of religions" i Peter Antes, Armin Geertz og Warne, Randi (red.). *New Approaches to the Study of Religion*.
 - Postkolonialisme/etnisitet:
 - Ashcroft, Bill, Griffiths, Garreth & Tiffin, Helen (red.). 1995. *The Postcolonial Studies Reader*. London: Routledge:
 - Said, Edward W. "Orientalism" s.87-91.
 - Geertz, Armin. 2004. "Can we move beyond primitivism?", s. 37-70. i J. Olupona (red.). *Beyond Primitivism*. London: Routledge.

RVI2110 RELIGION OG POLITIKK I GLOBALISERINGEN

7,5 studiepoeng

- Beyer, Peter. [1994] 2000. *Religion and Globalization*. London: Sage Publications. **Pensum:** Part I: Introduction og Kap. 1-4 (1-110), 111 s.
- Smith, Anthony D. 2003. *Chosen Peoples: Sacred Sources of National Identity*. Oxford: Oxford University Press. **Pensum:** Introduction og kap. 1-7 (1-189), samt noter (262-282) og kart (xv-xx). 190 s.
- Roy, Olivier. 2004. *Globalized Islam: The Search for a New Ummah* New York: Columbia University Press. 340 s.
- Kompendium RVI 2110. 2006. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Pettersson, Thorleif, "Religious Commitment and Socio-Political Orientations: Different Patterns of Compartmentalization among Muslims and Christians?". 19 s.
 - Soroush, Abdolkarim, *Reason, Freedom & Democracy in Islam: Essential Writings of Abdolkarim Soroush. Translated, Edited, and with a Critical Introduction by Mahmoud Sadri, Ahmad Sadri* (Oxford: Oxford University Press, 2000). **Pensum:** Introduction (ix-xix) och Kap. 9, "Tolerance and Governance: A Discourse on Religion and Democracy" (131-155). 36 s.

- Katz, David S., *The Occult Tradition: From the Renaissance to the Present Day* (London: Jonathan Cape, 2005). **Pensum:** Kap. 7, “The Occult (Re-)Turn to Religion: Fundamentalism and New Age” (178-199), inkl. noter till kap. 7 (247-250). 21 s.
- Pape, Robert A., *Dying to Win: The Strategic Logic of Suicide Terrorism* (New York: Random House, 2005). **Pensum:** Kap. 3, “A Strategy for Weak Actors” (27-37) och kap. 4, “Targeting Democracies” (38-60). 34 s.
- Eschle, C. and Maiguaschca, B. (eds.), *Critical Theories, International Relations and ‘the Anti-Globalisation Movement’: The Politics of Global Resistance* (Routledge, 2005). **Pensum:** Sullivan, Sian, “‘We are heartbroken and furious!’ Violence and the (anti-)globalisation movement(s)” (174-194). 21 s.
- Lechner, and J. Boli, J. (eds.), *The Globalization Reader* (Oxford: Blackwell, 2004). **Pensum:** Lechner, Frank J., kap. 41, “Global Fundamentalism” (326-329). 4 s.
- Lechner, and J. Boli, J. (eds.), *The Globalization Reader* (Oxford: Blackwell, 2004). **Pensum:** Mayer, Ann Elisabeth, kap. 44, “The Fundamentalist Impact on Law, Politics, and the Constitution in Iran” (340-347). 8 s.
- Lechner, and J. Boli, J. (eds.), *The Globalization Reader* (Oxford: Blackwell, 2004). **Pensum:** Haeri, Shahla, kap. 45, “Obedience versus Autonomy: Women and Fundamentalism in Iran and Pakistan” (348-356). 9 s.

RVI 2120 VESTLIG SAMTIDSRELIGION

7,5 studiepoeng

- Hammer, Olav. 2004. *På spaning etter helheten. New Age en ny folketro?* Stockholm: Wahlström & Widstrand. 348 sider.
- Owen, Alex. 1989. *The Darkened Room: Women, Power and Spiritualism in Late Nineteenth-Century England*. London: Virago Press. Utvalgte kapitler (oppgis ved semesterstart). Til sammen ca 240 sider.
- Partridge, Christopher. 2004. *The Re-Enchantment of the West, Volume 1: Alternative Spiritualities, Sacralization, Popular Culture and Occulture*. London: T & T Clark International. Kap. 1-6; 142 sider.
- Sky, Jeanette. 2006. ”Essensielle kjønnskvaliteter. Perspektiver på kjønn i nyreligiøsitet”, i *Kjønn og religion*, Oslo: Pax forlag. Ca 20 sider.

Anbefalt tilleggslitteratur til RVI 2120:

- *Din Tidsskrift for religion og kultur*, spesielt temanumrene om *Nyreligiøsitet* (nr 4, 2004) og *Populærkultur* (nr 3-4, 2005). (Kan lånes på biblioteket eller bestilles på novus@novus.no.)

RVI2130 RELIGION OG MENNESKERETTIGHETER

7,5 studiepoeng

- Bergem, Knut V., Gunnar M. Karlsen og Beate Slydal (red). 1999. *Menneskerettigheter. En Innføring*. Oslo: Humanist forlag.
- Bloom, Irene, J. Paul Martin og Wayne L. Proudfoot (red). 1997. *Religious Diversity and Human Rights*. New York: Columbia University Press.
- Gearon, Liam (ed). 2002. *Human rights & religion: a reader*. Brighton: Sussex Academic Press. **Pensum:** Part I, II & IV.

Relevante tekster til RVI2130 finnes i:

- Høstmølingen, Njål (red). 2004. *Internasjonale menneskerettigheter. Konvensjons- og lovsamling*. Oslo: Universitetsforlaget.

Anbefalt tilleggslitteratur til RVI 2130:

- Gearons bok ovenfor, Part III

RVI 2140 RELIGION, INDIVID OG SAMFUNN – INNFØRING I RELIGIONSSOSIOLOGI

Studiepoeng 7,5

- Berger, Peter L. & Luckmann, Thomas. 2000. *Den samfunnsskapede virkelighet*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Davie, Grace, Heelas, Paul & Woodhead, Linda. 2003. *Predicting Religion*. Hampshire: Ashgate.
- Hervieu-Léger, Danièle. 2000. *Religion as a Chain of Memory*. Oxford: Polity Press.
- Karlsaune, G. Erik G. 2005. *I møte med religion i dag... Religionssosiologiske essay*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Luckmann, Thomas. 2004. *Den usynlige religionen*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Anbefalt tilleggslitteratur til RVI 2140:

For religionssosiologi:

- Beckford, James A. 2003. *Social Theory & Religion*. Cambridge University Press.
- Berger, Peter L. 1997. *Religion, samfund og virkelighet*. Oslo: Vidarforlaget.
- Dobbelaere, Karel. 2002. *Secularization: An Analysis at Three Levels*. Bruxelles: P.I.E.- Peter Lang.
- Fenn, Richard K. (red.). 2003. *Sociology of Religion*. Oxford: Blackwell.
- Furseth, Inger & Repstad, Pål. 2003. *Innføring i religionssosiologi*. Oslo: Universitetsforlaget.
- McGuire, Meredith B. 2002. *Religion: The Social Context*. London: Wadsworth.
- Woodhead, Linda (red.). 2001. *Peter Berger and the Study of Religion*. London: Routledge.

For religion i dag:

- Berger, Peter. 1999. *The Desecularization of the World. Resurgent Religion and World Politics*. Grand Rapids, Mich: Eerdmans.
- Casanova, José. 1994. *Public Religions in the Modern World*. London: Univ. of Chicago Press.
- Davie, Grace. 2000. *Religion in Modern Europe. A memory mutates*. Oxford University Press.
- Heelas, Paul & Woodhead, Linda. 2005. *The Spiritual Revolution: why religion is giving way to spirituality*. Blackwell.
- Woodhead, Fletcher, Kawanami & Smith. 2002. *Religions in the Modern World. Traditions and Transformations*. London: Routledge.

For kvalitativt materiale:

- Flick, Uwe. 2002. *An Introduction to Qualitative Research*. London: Sage.
- Kvale, Steinar. 1996. *InterViews. An Introduction to Qualitative Research Interviewing*. London: Sage. [Dansk forkortet utgave: *Interview: en introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. 1997. København: Hans Reitzel]

For visuelt materiale:

- Aspers, Patrik, Führer, Paul & Sverrisson, Árni. 2004. *Bild och samhälle. Visuell analys som vetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Collier, J. Jr. & Collier, Malcolm. 1986 eller senere. *Visual anthropology. Photography as a Research Method*. Albuquerque: Univ. of New Mexico Press.

For kvantitativt materiale (RVI 2140):

- Holme, Idar Magne & Solvang, Bent Krohn. 2003. *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: Tano.
- Johannesesen, Asbjørn. 2003. *Introduksjon til SPSS*. Oslo: Abtast forlag.
- Winsnes, Ole Gunnar (red.). Årlige utgivelser fra 1996. *Tallenes tale [årstall]. Perspektiver på statistikk og kirke*. (Serie: KIFO Rapport). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

RELIGIONSVITENSKAP

PENSUMLISTE VÅREN 2007

MASTERNIVÅ

RVI3010 VITENSKAPSTEORI OG TEORiarBEID

15 studiepoeng

- Asad, Talal. 1993. *Genealogies of Religion*. Baltimore: Johns Hopkins Press. **Pensum:** kap.1-5
- Douglas, Mary. 2003. *Natural Symbols: Explorations in Cosmology*. London: Routledge. Routledge Classics.
- Fay, Brian. 2006. *Contemporary Philosophy of Social Science*. Oxford: Blackwell Publishing
- Foucault, Michel. 1999. *Diskursens orden*. Oslo: Spartacus forlag. **Pensum:** s. 7-42.
- Hervieu-Leger, Danièle. 2000. *Religion as a Chain of Memory*. Oxford: Polity Press.
- Læg Reid, Sissel og Torgeir Skorgen (red.). 2001. *Hermeneutisk lesebok*. Oslo: Spartacus forlag.
Pensum:
 - Ricoeur, Paul. "Hva er en tekst? Og forstå og forklare" s. 59-79.
 - Gadamer, Hans-Georg. "Fra Sannhet og metode"; "Språk og forståelse"; "Tekst og fortolkning" s. 115-136; 147-197.
 - Dilthey, Wilhelm. "Avgrensning av åndsvitenskapene" s. 215 – 223.
 - Taylor, Charles. "Fortolkning i humanvitenskapene" s. 239- 287.
 - Geertz, Clifford. "Fra den innfødtes synsvinkel": om den antropologiske forståelsens egenart" s. 289-305.
 - Habermas, Jürgen. "Om Gadamers Sannhet og metode" s. 307 – 315.
 - Nietzsche, Friedrich. "Om sannhet og løgn i en utenom-moralsk forstand"; "Fra den lystige vitenskap, s. 331- 351.
 - Benjamin, Walter. "Oversetterens oppgave" s. 353-364.
- McCutcheon, Russel T. 2003. *The Discipline of Religion*. London: Routledge. **Pensum:** Del 1 og 3.
- Kompendium RVI3010. 2004. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Berger, Peter. 2001. "Postscript" s. 189-198 i Woodhead, Linda et al. *Peter Berger and the study of religion*. London: Routledge.
 - Bordieu, Pierre. 1994 "Structures, habitus, power: basis for a theory of symbolic power" s. 155-199 i Nicholas B. Dirks et al. (reds.). *Culture/Power/History: A Reader in Comparative Social Theory*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
 - Bynum, Caroline Walker. 1984. "Women's Stories, Women's Symbols: A Critique of Victor Turner's Theory of Liminality" s. 105-125 i Moore, R.L. og F.E. Reynolds (reds.).

Anthropology and the Study of Religion. Chicago: Center for the Scientific Study of religion.

- Flood, Gavin. 1999. *Beyond Phenomenology*. London. Cassell. (kap.5-6, samt introduksjon og epilog). London: Penguin books.
- Luckmann, Thomas. 2000. "Ettertanker" s. 217-235 i Birkedal, Erling et al. *Forskning og fundering: Religion og religiøsitet i skole, kirke og samfunn. Festskrift til Ole Gunnar Winsnes*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Anbefalt tilleggslitteratur til RVI 3010:

- Berger & Luckmann. 2000. *Den samfunnsskapte virkelighet*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Furseth, Inger og Everett, Eurus Larry. 1997. *Hovedoppgaven: hvordan begynne – og fullføre?* Oslo: Tano Aschehoug.
- Karlsaune, Gustav Erik Gullikstad. 2005. *I møte med religion... - Religionssosiologiske essay*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Luckmann, Thomas. 2004. *Den usynlige religionen*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

RVI 3020 MATERIALE OG METODE

Studiepoeng 15

- Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora, NESH: *Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi*. Lastes gratis ned fra: <http://www.etikkom.no/retningslinjer/NESHretningslinjer/06>
- Denzin & Lincoln. 2003 eller senere utgaver. *Collecting and Interpreting Qualitative Materials*. London: Sage Publications. **Pensum:** kap. 1-15.
- Flick, Uwe. 2002. *An Introduction to Qualitative Research*. London: Sage.
- Fuglseth & Skogen. 2006. *Masteroppgaven i pedagogikk og spesialpedagogikk. Design og metoder*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. **Pensum:** kp. 1-2, 4-8, 10-12, 16-19.
- Holme, Idar Magne & Solvang, Bent Krohn. 2003. *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: Tano.
- Schütz, Alfred. 2001. *Den sociala världens fenomenologi*. Göteborg: Daidalos. (Parallell dansk utgave: Schutz, Alfred. 2005. *Hverdagslivets sociologi*. København: Hans Reitzel.)
- Svennevig, Jan. 2003 eller senere. *Språklig samhandling. Innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Anbefalt tilleggslitteratur til RVI 3020:

For visuelt materiale:

- Aspers, Patrik, & Fuehrer, Paul & Sverrisson, Árni. 2004. *Bild och samhälle. Visuell analys som vetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Collier, J. Jr. & Collier, Malcolm. 1986 eller senere. *Visual anthropology. Photography as a Research Method*. Albuquerque: Univ. of New Mexico Press.

For kvalitativt materiale:

- Bauer, Martin W. & Gaskell, George. 2000. *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. London: Sage.
- Kvale, Steinar. 1996. *InterViews. An Introduction to Qualitative Research Interviewing*. London: Sage. [Dansk forkortet utgave: *Interview: en introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. 1997. København: Hans Reitzel]
- Ryen, Anne. 2002. *Det kvalitative intervjuet. Fra vitenskapsteori til feltarbeid*. Bergen: Fagbokforlaget.

For kvantitativt materiale:

- Johannesesen, Asbjørn. 2003. *Introduksjon til SPSS*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Winsnes, Ole Gunnar (red.). årlige utgivelser fra 1996. *Tallenes tale [årstall]. Perspektiver på statistikk og kirke*. (Serie: KIFO Rapport). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Verktøy for og eksempler på empirisk religionsforskning:

- Karlsaune, G. Erik G. 2005. *I møte med religion i dag... Religionssosiologiske essay*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Karlsaune, G. Erik Gullikstad. 1996. *Pilegrimen*. Trondheim: Tapir akademisk forlag (Relieff nr. 38).

For internett:

- Mann, Chris & Stewart, Fiona. 2002. *Internet Communication and Qualitative Research. A handbook for researching online*. London: Sage Publications.
- Miller, David & Slater, Don. 2001. *The Internet. An Ethnographic Approach*. Oxford: Berg [Boka har også et kapittel med fokus på religion].

KRISTENDOMS-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSKUNNSKAP

PENSUMLISTE VÅREN 2007

BACHELORNIVÅ

All studielitteratur selges i Gnist Tapir bokhandel på Dragvoll.

To bokserier utgis ved Institutt for arkeologi og religionsvitenskap:

Relieff-serien – gis ut på Tapir Akademisk Forlag, og fås kjøpt i Gnist Tapir bokhandel.

UniTRel studieserie – fås også kjøpt i Gnist Tapir bokhandel.

Det finnes egne pensumlister for fagdidaktikk utarbeidet av Program for lærerutdanning (PLU).

NB!

Hele boka er pensum dersom ikke et utvalg sider er angitt.

Eventuelle forandringer av pensum vil bli opplyst ved begynnelsen av semesteret!

HÅNDBØKER OG OPPSLAGSVERK

Alle studenter bør ha en kortfattet oppslagsbok til bibelstudiet og en oppslagsbok til religionsvitenskap og teologi generelt. Følgende bøker anbefales:

- Müller, L. & Müller, M. 1992. *Politikens Bibelleksikon*. København: Politiken Forlag.
- Pedersen, E. Thestrup. 1966. *Bibelhåndbok: Bibelske hovedord og begreper*. Oslo: Land og kirke. Dansk utgave: 5 rev. udg. 1982. København: Unitas.

Dessuten bør alle ha et bibelatlas, f. eks:

- *Oxford Bible Atlas*. 1984. London

Forøvrig finnes av nyttige oppslagsverk:

- Eliade, M. (red). 1987. *The Encyclopedia of Religion* 1-16. New York/London: Macmillan
- *Encyclopaedica Judaica* 1-16. 1971-72. Jerusalem.
- *Gads Danske Bibelleksikon*. 1965-66. København.
- Jedin, H (o.a.). 1970. *Atlas zur Kirchengeschichte*. Freiburg.
- Kittel, G. (red). 1957-73. *Theologisches Wörterbuch zum NT* I-IX. Stuttgart.
- *Norsk Misjonsleksikon* I-III. 1965-67. Stavanger: Nomi.
- Reicke, Bo. og Rost, Leonhard. (red). 1962-66. *Biblisch-historisches Handwörterbuch* I-III. Göttingen.
- *The Interpreter's Dictionary of the Bible*. 1962. New York. I tillegg: *Supplementary Volume*. 1979.
- *Theologische Realenzyklopädie (TRE)*. 1977. Berlin.

HJELPEMIDLER TIL SKRIFTLIG EKSAMEN

Til skriftlig eksamen i KRL1010, 1020 og 1110 er følgende hjelpemidler tillatt:

- *Bibelen*. Norsk oversettelse på bokmål eller nynorsk.
- *Bibelord. Ord, navn og begreper i Den hellige skrift*. Asbjørn Kvalbein. 1992. Oslo: Norsk Bibel A/S.
- *Evangelie-synopse*. Etter teksten i Det norske bibelselskaps oversettelse av 1978/85. Med viktige utenombibelske paralleller. Gunnar Johnstad, Ernst Baasland, Hans Kvalbein og Oddvar Johan Jensen. 1998. Oslo: Det Norske Bibelselskap.
- *Bibelord*. Bibel-ordbok inneholdende omkring 70 000 alfabetisk ordnede henvisninger til den hellige skrift (de kanoniske bøker), utarbeidet av K.G. (Kristian Grimstvedt) på eget forlag 1891. 22. opplag 1975, Oslo: Arne Gimnes.
- Haraldsø, B. 1983. *Årstallsliste til kirkehistorien*. Oslo: Luther Forlag.
- Lehmann, E. 1988 (Utv. utg.). *Ordbok for Det nye testamentet* (nynorsk). Norsk bokreidingslag. Opprinnelig utg.: Oslo : Lutherstiftelsen, 1955
- *Navn i Bibelen*. 1989 (2. oppl.). Oslo: Det Norske Bibelselskap.
- *Ord i Bibelen*. 1990 (2. utg.). Forlaget har mistet datafilene med rettelser. Derfor ble 1. utg. trykt opp igjen i 1999. Oslo: Det Norske Bibelselskap.

KRL1010 BIBELENS LITTERATURHISTORIE OG VIRKNINGSHISTORIE

Studiepoeng 15

A. DET GAMLE TESTAMENTE

Litteratur til innledningsvitenskapelige spørsmål og innholdet i de gammeltestamentlige tekstene:

- Albrektson, B. & Ringgren, H. 1992. *En bok om Gamla Testamentet*, 5. omarb. oppl. Malmö: Gleerup. **Pensum** s. 85-103. [Kan kjøpes på instituttkontoret.]
- Tobiassen, T. 2004. *Les og fortell! Om Bibelens eldste bøker*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Gammeltestamentlige tekster:

1. Mos 1–17
2. Mos 12–14; 19-20

3. Mos 16
Josva 1; 3; 6
Dom 1; 2
1. Sam 8–10; 16; 31
2. Sam 2; 5; 6; 7
1. Kong 1; 6; 8; 12
2. Kong 17; 22-23; 24-25
Esra 1; 3; 6
Jes 1; 6; 7; 11; 40; 52,13-53,12
Jer 31
Esek 36
Amos 5
Haggai 1; 2
Dan 12
Sal Ordsp 8
Fork 12
Sal 1; 2; 8; 23; 24; 51; 79; 103; 110

B. DET NYE TESTAMENTE

Innledningsspørsmål og tidshistorisk bakgrunn for Det nye testamente:

- Hognestad, O. 2002. *Evangelium og urkirkelig tradisjon*, revidert utgave. Trondheim: Religionsvitenskapelig institutt, NTNU (UniTRel17).
- Noack, B. 1973. *Det nye Testamente og de første kristne årtier*. København: Gad.

Nytestamentlige tekster:

Matteusevangeliet: Kap. 1; 3-9; 13; 16-17; 21; 24; 26-28; resten i oversikt.

Johannesevangeliet

Galaterbrevet

Korinterbrev: kap. 1-2; kap. 12-13; kap. 15; resten i oversikt.

Metode for teksttolkning:

I forbindelse med undervisning om teksttolkning vil det bli delt ut undervisningsmaterial til metode for teksttolkning.

Litteratur til de nytestamentlige tekstene:

- Dunn, James. D. G. 1993. *The Theology of Paul's Letter to the Galatians*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hognestad, O. 2002. *Evangelium og urkirkelig tradisjon*. Trondheim: Religionsvitenskapelig institutt, NTNU (UniTRel17).
- Kvalbein, H. 1998. *Fortolkning til Matteusevangeliet*. Oslo: Luther Forlag (Bibelverket).
- Noack, B. 1973. *Det nye Testamente og de første kristne årtier*. København: Gads forlag.
Pensum: s. 124-133
- Kompendium til KRL 1010 og KRL 1110. 2005. Trondheim: Kompendieforlaget.
Dunn, James D.G. 1999. *1 Corinthians*. Sheffield: Sheffield Academic Press. 102 sider.

I forbindelse med undervisning om teksttolkning vil det bli delt ut en liste over egnet kommentarlitteratur til de enkelte nytestamentlige tekstene.

C. BIBELSYN, BIBELFORSKNING, HERMENEUTIKK OG BIBELENS VIRKNINGSHISTORIE

- Borgen, P. "Bibel – kultur – identitet". 1985. S. 79-113 i O. Winsnes (red.) *Religionskunnskap og allmenndannelse*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag (Relieff 14).

- Eggen, R. B. & Hognestad, O. (red.). 2000. *Kristusbilder: Kristustolkninger i litteratur, kirkekunst, musikk og film*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag (Relieff 32).
- Hognestad, O. 2000. *Bibelsyn, bibeltolkning, bibelforskning*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag (Relieff 43).

D: HJELPEMIDLER TIL ARBEID MED BIBELTEKSTER

Se "Håndbøker og oppslagsverk" øverst i pensumlista.

KRL1020 KRISTEN TRO, KIRKE OG KULTUR

Studiepoeng 15

- Aarflot, A. 1978. *Norsk kirke i tusen år*. Oslo.
- Berger, P. L. 1993. *Religion, samfunn og virkelighet*. Oslo: Vidarforlaget.
- Brunvoll, A. 1976 eller senere. *Den norske kirkes bekjennesskrifter*. Oslo.
- Bøckmann, P. W. (red.). 1993. *Naturvitenskap og kristendom*. Trondheim: Tapir forlag (Relieff 33).
- Gregersen, Niels Henrik (red.). 1993 eller senere. *Fragmenter af et spejl - Bidrag til dogmatikken*. Fredriksberg, Danmark: Anis Forlag.
- Haraldsø, B. 1997. *Kirke og misjon i 2000 år*. Oslo: Lunde.
- Karlsaune, G.E.G. 2005. "Kultur - religion – identitet" i Erik Karlsaune. *I møte med religion... - Religionssosiologiske essay*. Trondheim: Tapir forlag.
- Skarsaune, O. 1988. *Inkarnasjonen – myte eller faktum?* Oslo: Lunde.
- Kompendium KRL 1020. 2002. Trondheim: Kompendieforlaget. P. Øverland (red.). *Aktstykker fra kirkens historie*.
- Kompendium KRL 1020. 2002. Trondheim: Kompendieforlaget. P. Øverland (red.). *Aktstykker fra kristendommens historie i Norge*.

Anbefalt tillegglitteratur til KRL 1020:

- Chadwick, O. 1997. *Historien om den kristne sivilisasjon*. Oslo: Aschehoug.
- Ford, D. F. (red.). 1972. *The Modern Theologians*. Oxford: Blackwell.

KRL1030 INNFØRING I KRISTENDOMMEN

Studiepoeng 7,5

- Christoffersen, Svein Aage. 1994. *Handling og dømmekraft. Etikk i lys av kristen kulturarv*. Oslo: Tano. **Pensum:** s. 9–154.
- McGrath, Alister E. 2006. *Christianity. An Introduction*. 2nd ed. Oxford: Blackwell.
- Nylund, Bo. 1999. *Teologi genom seklerna*. Uppsala: Uppsala universitet.
- Rian, Dagfinn. 2005. "Kristendommen i Norge" i Knut A. Jacobsen (red.). *Verdensreligioner i Norge*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget. **Pensum:** s. 221, 239–273.
- Sødal, Helje Kringlebotn (red.). 2000. *Det kristne Norge. Innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. **Pensum:** s. 9–134, 255–321.

KRL1110 BIBELENS LITTERATURHISTORIE

Studiepoeng 7,5

NB! Emnet kan bare tas som del av påbyggingskomponenten på 30 studiepoeng og forutsetter 30 studiepoeng i faget fra allmennlærerutdanningen.

A. DET GAMLE TESTAMENTE

Litteratur til innledningsvitenskapelige spørsmål og innholdet i de gammeltestamentlige tekstene:

- Albrektson, B. & Ringgren, H. 1992. *En bok om Gamla Testamentet*, 5. omarb. oppl. Malmö: Gleerup. **Pensum:** s. 85-103. [Kan kjøpes på instituttkontoret.]
- Tobiassen, T. 2004. *Les og fortell! Om Bibelens eldste bøker*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Gammeltestamentlige tekster:

1. Mos 1–17
2. Mos 12–14; 19-20
3. Mos 16
- Josva 1; 3; 6
- Dom 1; 2
1. Sam 8–10; 16; 31
2. Sam 2; 5; 6; 7
1. Kong 1; 6; 8; 12
2. Kong 17; 22-23; 24-25
- Esra 1; 3; 6
- Jes 1; 6; 7; 11; 40; 52,13-53,12
- Jer 31
- Esek 36
- Amos 5
- Haggai 1; 2
- Dan 12
- Sal Ordsp 8
- Fork 12
- Sal 1; 2; 8; 23; 24; 51; 79; 103; 110

B. DET NYE TESTAMENTE

Nytestamentlige tekster:

- Matteusevangeliet: Kap. 1; 3-9; 13; 16-17; 21;. 24;. 26-28; resten i oversikt
Galaterbrevet
1. Korinterbrev: kap. 1-2; kap. 12-13; kap. 15; resten i oversikt.

Metode for teksttolkning:

I forbindelse med undervisning om teksttolkning vil det bli delt ut undervisningsmaterial til metode for teksttolkning.

Litteratur til de nytestamentlige tekstene:

- Kvalbein, H. 1998. *Fortolkning til Matteusevangeliet*. Oslo: Luther Forlag (Bibelverket).
- Noack, B. 1973. *Det nye Testamente og de første kristne årtier*. København: Gads forlag. **Pensum:** s. 124-133
- Hognestad, O. 2002. *Evangelium og urkirkelig tradisjon*. Trondheim: Religionsvitenskapelig institutt, NTNU (UniTRel17).
- Dunn, James D.G. 1993. *The Theology of Paul's Letter to the Galatians*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kompendium til KRL 1010 og KRL 1110. 2005. Trondheim: Kompendieforlaget.
- Dunn, James D.G. 1999. *1 Corinthians*. Sheffield: Sheffield Academic Press (102 s.).

I forbindelse med undervisning om teksttolkning vil det bli delt ut en liste over egnet kommentarlitteratur til de enkelte nytestamentlige tekstene.

C. HJELPEMIDLER TIL ARBEID MED BIBELTEKSTER

Se ”Håndbøker og oppslagsverk” øverst i pensumlista.

RVI1110 ALLMENN RELIGIONSKUNNSKAP

Studiepoeng 7,5

- Holm, J. & Bowker, J. (eds.). 1998. *Making Moral Decisions*. London: Pinter Publisher. **Pensum:** s. 17-150
- Reynolds, V. & Tanner, R. 1995. *The Social Ecology of Religion*. Oxford: Oxford University Press. **Pensum:** kap. 1-11.
- Rothstein, M. (red.). 2000. *Politikens håndbog i verdens religioner*. København: Politikens Forlag.

KRL2010 URKRISTENDOMMEN

Studiepoeng 7,5

- Bornkamm, Günther. 1995. *Paul*. Minneapolis, Minnesota: Fortress Press. ISBN: 0-8006-2898-5. **Pensum:** xi–xxviii; 1–106. Opprinnelig skrevet på tysk. Boken er oversatt til norsk, men er utsolgt.
- Conzelmann, Hans. 1973. *History of primitive Christianity*. Nashville: Abingdon Press. ISBN: 0-687-17251-9, 0-687-17252-7, 0-232-51225-6. **Pensum:** Hele boken. Opprinnelig skrevet på tysk.
- Hyldahl, Niels. 2000. *Den ældste Kristendoms Historie*. København: Museum Tusulanums Forlag. ISBN: 87-7289-212-9. **Pensum:** Hele boken
- Baasland, Ernst og Hvalvik, Reidar (utg.). 1997 2. utg. *De apostoliske fedre: i norsk oversettelse med innledninger og noter*. Oslo: Luther Forlag. ISBN: 82-531-7404-7
Pensum: Innledning, De tolv Apostlers lære (Didaché), Ignatiusbrevene: innledning og brevene til Trallerne, Smyrnerne og Polykarp, Polykarps brev, 1. Klemensbrev kap. 1–3 + kap. 40-48 samt innledninger og noter til tekstene; s. 11–44; 54–57; 65–71; 76–77; 80-82; 83–96; 117–124; 140–144; 153; 157–158.
- Nytestamentlige tekster: Johannesevangeliet kap. 1, 6, 17; Apostlenes gjerninger, 1. Korinterbrev, Galaterbrevet, Kolosserbrevet, Pastoralbrevene.

KRL2020 Å TOLKE GUD I DAG

Studiepoeng 7,5

- Bergmann, S. 1997. *Gud i funktion: en orientering i den kontekstuelle teologin*. Stockholm: Verbum forlag. Alternativt i engelsk oversettelse. 2003. *God in Context: A Survey of Contextual Theology*, Aldershot: Ashgate.
- Johnson, Elisabeth. 1996. *She Who Is: The Mystery of God in Feminist Theological Discourse*. New York: The Crossroad Publishing Company.
- Lønning, Per. 1990, 2. opplag. *Kristen tro*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Persson, Per Erik. 1971 eller senere utgave. *Att tolka Gud i dag*. Lund: CWK Gleerup bokforlag.

Anbefalt tillegglitteratur til KRL 2020:

- Boff, Leonardo. 1987. *Introducing Liberation Theology*. Tunbridge Wells: Burns & Oates/Search

Press Ltd.

- Ford, David E. (ed.). 1997. I utvalg. *The Modern Theologians*, 2. opplaga.
- Grenz, Stanley J. & Olson, Roger E. 1995 (1992). *20. århundrets teologi*. Oslo: Credo.

KRL2030 KUNST OG RELIGION

Studiepoeng 7,5

- Apostolos-Cappadona, Diane (red.). 1985. Nytt revidert opplag 1998. *Art, Creativity, and the Sacred*. New York: Continuum. **Pensum:** s. 3-7, 37-63, 64-79, 105-124, 164-178, 179-183, 219-235, 236-249.
- Bergmann, Sigurd. 2003. *I begynnelsen är bilden: en befriande bild-konst-kultur-teologi*. Stockholm: Proprius. 233 sider.
- Ford, David. 1999. *Theology: A Very Short Introduction*. Oxford University Press. 128 sider.
- Gottfredsen, Lise. 1987. *Bildets Formspråk*. Oslo: Universitetsforlaget, ca. 230 sider.
- Ringbohm, Sixten. 1996. *Veta om konst: en presentation av konsthistoria och konstvetenskap*. Åbo: Åbo akademi. 29 sider.
- Kompendium til KRL2030. 2004. Trondheim: Kompendieforlaget.
 - Bahn, Paul G. 1998. *Cambridge Illustrated History of Prehistoric Art*. Cambridge University Press. kap. 4 ("Objects d'art") og 5 ("Art on rocks and walls") s. 70-141.
 - McGuire, Meredith B. 1997. *Religion: The Social Context*. Belmont: Wadsworth. s. 1-22.
 - Panofsky, Erwin. 1983. *Billedkunst og billedtolkning*. Utdrag. København: Nyt Nordisk forlag Arnold Busck.
 - Winje, Geir. 2001. "Buddhismen" i *Guddommelig skjønnhet: Kunst i religionene*. Oslo: Universitetsforlaget. **Pensum:** s. 49-66.

Samt en av følgende:

- Hellemo, Geir. 1999. *Guds billedbok: Virkelighetsforståelse i religiøse tekster og bilder*. Oslo: Pax. 272 sider.
- Marsh, Clive & Gaye Ortiz (eds.). 1998. *Explorations in Theology and Film: Movies and Meaning*. Oxford: Blackwell Publishers. 286 sider.
- Gorringe, Tim J. 2002. *A Theology of the Built Environment: Justice, Empowerment, Redemption*. Cambridge: Cambridge University Press. 282 sider.
- Bergmann, Sigurd (ed.). 2005. *Architecture, Aesth/Ethics and Religion*. Frankfurt am Main/London: IKO-Verlag für interkulturelle Kommunikation. 230 sider.

KRISTENDOMS-, RELIGIONS- OG LIVSSYNSKUNNSKAP

PENSUMLISTE VÅREN 2007

MASTERNIVÅ

KRL3010 VITENSKAPSTEORI OG TEORiarBEID

7,5 studiepoeng

- Davie, Heelas & Woodhead. 2003. *Predicting Religion. Christian, Secular and Alternative Futures*. Hampshire: Ashgate.
- Fay, Brian. 2006. *Contemporary Philosophy of Social Science*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Hervieu-Léger, Danièle. 2000. *Religion as a chain of memory*. Oxford: Polity Press.
- Luckmann, Thomas. 2004. *Den usynlige religionen*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora, NESH: *Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi*. Lastes gratis ned fra: <http://www.etikkom.no/retningslinjer/NESHretningslinjer/06>

Anbefalt tilleggslitteratur til KRL 3010:

For religionssosiologi:

- Beckford, James A. 2003. *Social Theory & Religion*. Cambridge University Press.
- Fenn, Richard K. (red.). 2003. *Sociology of Religion*. Oxford: Blackwell.
- Furseth, Inger & Repstad, Pål. 2003. *Innføring i religionssosiologi*. Oslo: Universitetsforlaget.
- McGuire, Meredith B. 2002. *Religion: The Social Context*. London: Wadsworth.
- Dobbelaere, Karel. 2002. *Secularization: An Analysis at Three Levels*. Bruxelles: P.I.E.- Peter Lang.
- Woodhead, Linda (red.). 2001. *Peter Berger and the Study of Religion*. London: Routledge.
- Berger, Peter L. 1997. *Religion, samfund og virkelighet*. Oslo: Vidarforlaget.
- Rasmussen, Steen M. 2005. *Religiøse grundfarver – Peter L. Bergers anvendelse på folkekirken*. Århus: Aros forlag

For religion i dag:

- Berger, Peter L. 1999. *The Desecularization of the World. Resurgent Religion and World Politics*. Grand Rapids (Mich.): Eerdmans.
- Casanova, José. 1994. *Public Religions in the Modern World*. London: Univ. of Chicago Press.
- Davie, Grace. 2000. *Religion in Modern Europe. A memory mutates*. Oxford University Press.
- Heelas, Paul & Woodhead, Linda. 2005. *The Spiritual Revolution: why religion is giving way to spirituality*. Blackwell.
- Woodhead, Fletcher, Kawanami & Smith. 2002. *Religions in the Modern World. Traditions and Transformations*. London: Routledge.

KRL3020 MATERIALE OG METODE

7,5 Studiepoeng

- Flick, Uwe. 2002. *An Introduction to Qualitative Research*. London: Sage.
- Fuglseth & Skogen. 2006. *Masteroppgaven i pedagogikk og spesialpedagogikk. Design og metoder*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. **Pensum:** kp. 1-2, 4-8, 10-12, 16-19
- Karlsaune, G. Erik G. 2005. *I møte med religion i dag... Religions sosiologiske essay*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Schütz, Alfred. 2001. *Den sociala världens fenomenologi*. Göteborg: Daidalos. (Parallell dansk utgave: Schutz, Alfred. 2005. *Hverdagslivets sociologi*. København: Hans Reitzel.)

Anbefalt tilleggslitteratur til KRL 3020:

For visuelt materiale:

- Aspers, Patrik, & Fuehrer, Paul & Sverrisson, Árni. 2004. *Bild och samhälle. Visuell analys som vetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Collier, J. Jr. & Collier, Malcolm. 1986 (eller senere). *Visual anthropology. Photography as a Research Method*. Albuquerque: Univ. of New Mexico Press.

For kvalitativt materiale:

- Bauer, Martin W. & Gaskell, G. 2000. *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. London: Sage.
- Kvale, Steinar. 1996. *InterViews. An Introduction to Qualitative Research Interviewing*. London: Sage. [Da. forkortet utgave. 1997. *Interview: en introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. Kbnhvn: Reitzel]
- Ryen, Anne. 2002. *Det kvalitative intervjuet. Fra vitenskapsteori til feltarbeid*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Svennevig, Jan. 2003 (eller senere). *Språklig samhandling. Innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

For kvantitativt materiale:

- Holme, Idar Magne & Solvang, Bent Krohn. 2003. *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: Tano.
- Johannesesen, Asbjørn. 2003. *Introduksjon til SPSS*. Oslo: Abstrakt forlag.

Eksempler på empirisk religions- og kirkeforskning:

- Karlsaune, G. Erik Gullikstad. 1996. *Pilegrimen*. Trondheim: Tapir akademisk forlag (Relieff nr. 38).
- Winsnes, Ole Gunnar (red.) (årlige utgivelser fra 1996). *Tallenes tale [årstall]. Perspektiver på statistikk og kirke*. (Serie: KIFO Rapport). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

For internett:

- Mann, Chris & Stewart, Fiona 2002. *Internet Communication and Qualitative Research. A handbook for researching online*. London: Sage Publications.
- Miller, David & Slater, Don. 2001. *The Internet. An Ethnographic Approach*. Oxford: Berg. [Boka har også et kapittel med fokus på religion].

KRL3030 DET NYE TESTAMENTE OG DETS OMVERDEN

Studiepoeng 15

A. NYTESTAMENTLIGE TEKSTER PÅ GRESK:

Matt 5–7
Mark 1–4; 13–16
Luk 1–2
Joh 1–6; 15–16
Apg 1–2; 15; 17
Rom 1–8
1. Kor 11–15
1. Pet 2,11–3,22
Åp 12–13; 17

Tekstutgaver:

- Aland, K. (m.fl.) (ed.). 1975 (og senere). *The Greek New Testament*. Münster: United Bible Societies.
- Nestle, E. & Aland, K. & B. (ed.). 1979 (og senere). *Novum Testamentum Graece*. Stuttgart: Deutsche Bibelstiftung.

B. ANBEFALTE VITENSKAPELIGE KOMMENTARER TIL ARBEID MED NYTESTAMENTLIGE TEKSTER:

Matteusevangeliet:

- Müller, M. 2000. *Kommentar til Matthæusevangeliet*. (Del av *Dansk kommentar til Det nye Testamente* (DKNT) 3).
- Fornberg, T. 1989-99. *Matteusevangeliet*. Stockholm: EFS-förlaget (KNT 1A-1B).

Markusevangeliet:

- Hooker, M. D. 1991. *A Commentary on the Gospel According to St. Mark*. London: A. & C. Black (BNTC).
- Pilgaard, Aa. 1988. *Kommentar til Markusevangeliet*. Århus: Århus Universitetsforlag.

Lukasevangeliet:

- Fitzmyer, J. 1981-85. *The Gospel According to Luke I-IX/X-XXIV*. Garden City: Doubleday (AncB 28-28A).
- Marshall, I. H. 1978. *The Gospel of Luke*. Exeter: Paternoster Press (NIGTC).

Johannesevangeliet:

- Kieffer, R. 1987-8. *Johannesevangeliet 1-10/11-21*. Uppsala: EFS-förlaget (KNT 4A-4B).
- Barrett, C. K. 1978. *The Gospel According to St. John*. London: SPCK.

Apostlenes gjerninger:

- Larsson, E. 1983-1996. *Apostlagärningarna*. Stockholm: EFS-förlaget (KNT 5A-5C).

Romerbrevet:

- Jervell, J. 1973. *Gud og hans fiender: Forsøk på å tolke Romerbrevet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Fitzmyer, J. 1993. *Romans*. New York: Doubleday (AncB 33).

1. Korinterbrev:

- Fee, G. D. 1987. *The First Epistle to the Corinthians*. Grand Rapids: Eerdmans (NIC).

1. Petersbrev:

- Olsson, B. 1982. *Första Petrusbrevet*. Stockholm: EFS-förlaget (KNT 17).

Åpenbaringen:

- Mounce, R. H. 1997. *The Book of Revelation*. rev. ed. Grand Rapids: Eerdmans (NIC).

Kommentarserier til Det nye testamente:

AncB	<i>Anchor Bible</i>
BNTC	<i>lack's New Testament Commentaries</i>
CGTC	<i>Cambridge Greek Testament Commentaries</i>
DKNT	<i>Dansk kommentar til Det nye Testamente</i>
EKK	<i>Evangelisch-katholischer Kommentar zum Neuen Testament</i>
Hermeneia	<i>Hermeneia. A Critical and Historical Commentary on the Bible</i>
HNT	<i>Handbuch zum Neuen Testament</i>
HThK	<i>Herders theologischer Kommentar zum Neuen Testament</i>
ICC	<i>International Critical Commentary</i>
KEK	<i>Kritisch-Exegetischer Kommentar über das Neue Testament</i>
KNT(U)	<i>Kommentar till Nya Testamentet. Uppsala</i>
NIC	<i>New International Commentary on the New Testament (= New London Commentary on the New Testament)</i>
NIGTC	<i>New International Greek Testament Commentary</i>
ThHK	<i>Theologischer Handkommentar zum Neuen Testament</i>
TNT	<i>Tolkning av Nya Testamentet</i>
WBC	<i>World Biblical Commentary</i>

C. GAMMELTESTAMENTLIGE TEKSTER OG TEKSTER FRA BIBELENS OMVERDEN I OVERSETTELSE:

GT:

5. Mosebok 16

Daniel

Gtl. apokryfer:

1. Makkabeerbok 1–6

Sirak 24; 44–50

Jeremias brev

Pseudepigrafer:

Salomos salmer 2; 17

1. Henok 37–71

4. Esra 7; 11–13

Qumrantekster:

1QS, Menighetsregelen

1Qsa, Den messianske regel

1QpHab, Habbakukkommentaren

Apostoliske fedre:

Didache

Ntl. apokryfer:

Thomasevangeliet

Petersevangeliet

Rabbinsk litteratur:

Pirqe Abot 1–3

Tekstutgaver:

- Baasland, E. & Hvalvik, R. 1984. *De apostoliske fedre: i norsk oversettelse med innledninger og noter*. Oslo: Luther Forlag.
- Borgen, P. 1989. *Det nye testamentes omverden. Tekster i oversettelse med innledninger*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag (Relieff 2).
- *Det gamle testamentes apokryfiske bøker - de deuterokanoniske bøker*. 1989. Det Norske Bibelselskap.
- Ejrnæs, B. & Lemche, N. P. & Müller, M. (red.). 1998. *Dødehavsskrifterne og de antikke kilder*

om essæerne i ny oversættelse. Frederiksberg: Anis.

- Hammershaimb, E. & Bugge, A. (red.). 1953-1976. *De gammeltestamentlige pseudepigrapher i oversættelse*. København: Gad.
- Thomassen, E. & Moxnes, H. (red.). 2001. *Apokryfe evangelier*. Oslo: De norske bokklubbene (Verdens hellige skrifter).
- Vermes, G. (red.). 1997. *The complete Dead Sea Scrolls in English*. New York: Penguin Books.

Den nytestamentlige tids historie:

- Pedersen, Sigfred (red.). 1994. *Den nytestamentlige tids historie* (Dansk kommentar til Det nye testamente 2). Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.

Innledningsspørsmål til de enkelte skrifter:

- Brown, R.E. 1997. *An Introduction to The New Testament*. New York: Doubleday.

Kan også leses i de anbefalte kommentarer (se under B. Anbefalte vitenskapelige kommentarer til arbeid med nytestamentlige tekster).

D. HJELPEMIDLER KRL 3030:

Synopse:

- Aland, K. 1976. *Synopsis Quattuor Evangeliorum* (13. utg. eller senere). Stuttgart: Deutsche Bibelanstalt Stuttgart.

Grammatikk:

- Leivestad, R. 1996. *Nytestamentlig gresk grammatikk*. Ny utgave ved Bjørn Helge Sandvei. Oslo: Universitetsforlaget.

Ordbøker:

- Bauer, W. & Aland, K. & B. 1988. *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur*. (6. utg.). Berlin/New York: Walter de Gruyter. Eng. utg.: Gingrich, W. & Danker, F. W. 1979. *A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature*. Chicago: University of Chicago Press.

Andre språklige hjelpemidler:

- Rogers, C. L. & C. L. 1998. *The New Linguistic and Exegetical Key to the Greek New Testament*. Grand Rapids: Zondervan.

Konkordanser:

- Schmoller, A. 1973. *Handkonkordanz zum griechischen Neuen Testament*. (7. utg. eller senere). Stuttgart, Deutsche Bibelstiftung.

Metode:

- Synnes, M. 1994. *Hvordan arbeide med nytestamentlige tekster. Innføring i bibelfaglig metode*. Oslo, MFs Litteraturtjeneste.

Oppslagsverker:

- Balz, H.R. & Schneider, G. (utg.). 1991-93. *Exegetical Dictionary of the New Testament (I-III)*. Grand Rapids: Eerdmans. Tysk utgave. 1980-83. *Exegetisches Wörterbuch zum Neuen Testament*. Stuttgart.
- Freedman, D. N. (ed.). 1992. *The Anchor Bible Dictionary* (6 bind). New York: Doubleday.
- Kittel, G. & Friedrich, H. (Hg.). 1964-1976. *Theological Dictionary of the New Testament (transl. by G.W. Bromiley) (I-X)*. Grand Rapids. Tysk utgave. 1933-1973. *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament (I-IX)*. Stuttgart.
- Nielsen, E. & Noack, B. (red.). 1981-2. *Gads Danske Bibelleksikon (I-III)*. 2. utg. København: Gad.

KRL3040 TEOLOGI, ETIKK OG RELIGIONSFILOSOFI

Studiepoeng 15

Teologi:

- D'Costa, Gavin. 1997. "Theology of Religions" i David F. Ford. *The Modern Theologians*. 2. opplaga. s. 626-44. Oxford.
- McGrath, Alister E. 1997. *Christian Theology: An Introduction*. 2. opplaga. Oxford.
- Moltmann, Jürgen. 1999. *Erfahrungen theologischen Denkens: Wege und Formen christlicher Theologie*. Gütersloh. (*Experiences in Theology: Ways and Forms of Christian Theology*. 2000. London: SCM).

Etikk og religionsfilosofi:

- Bexell, Göran & Carl-Henric Grenholm. 1997. *Teologisk etik: En introduktion*. Stockholm: Verbum.
- Peterson, Michael L. et alii. 1991. *Reason and Religious Belief: An Introduction to the Philosophy of Religion*. Oxford: Oxford University Press. (Svensk oversettelse *Förnuft och religiös tro*. 1997).

Anbefalt tilleggslitteratur til KRL 3040:

- Bauman, Zygmunt. 1996. *Postmodern Ethics*. Oxford: Blackwell. (Svensk utgave *Postmodern etikk*. 1996. Göteborg).
- Benhabib, Seyla. 1992. *Situating the Self: Community and Postmodernism in Contemporary Ethics*. Cambridge: Polity Press. (*Autonomi och gemenskap: kommunikativ etik, feminism och postmodernism*. 1994. Göteborg: Daidalos).
- Bergmann, S. 1997. *Gud i funktion: en orientering i den kontextuella teologin*. Stockholm. (Engelsk oversetting *God in Context: A Survey of Contextual Theology*. 2003. Aldershot: Ashgate).
- Jardins, Joseph R. Des. 1993. *Environmental Ethics*. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company.
- Johnson, E. A. 1992. *She Who Is: The Mystery of God in Feminist Theological Discourse*. N.Y.
- Thunberg, L. 2001. *Den gudomliga ekonomin: Fornkyrkliga perspektiv*. Skellefteå: Artos.
- Ware, T. 1995. *The Orthodox Way*. N.Y.